

АДАМ ЖАНА КООМ

предмети боюнча 2022-2023-окуу жылына карата
мугалимдердин август кеңешмесине сунуштар

КОЗУБАЕВА БУРУЛ – КББАнын
Социалдык-гуманитардык билим берүү
лабораториясынын ага илимий кызматкери

Адам жана коом предметинин максаты

– демократиялык жана гуманисттик баалуулуктар менен
принциптерге негизделген
жоопкерчиликтүү,
активдүү, өзүнүн укуктарын жана милдеттерин билген,
коомдун ар кыл чөйрөлөрүндө өз алдынча ишмердүүлүккө даяр
болгон
инсандын калыптануусуна жана өнүгүүсүнө
көмөк көрсөтүү.

Жетекчиликке алынуучу нормативдик документтер:

- Кыргыз Республикасынын Президентинин “Инсандын руханий, адеп-ахлактык өнүгүүсү жана дене-тарбиясы жөнүндө” Жарлыгы (2021);
- Кыргыз Республикасынын Президентинин “Улуттук нарк жөнүндө” Жарлыгы (2022);
- 2021-2026-жылдары Кыргыз Республикасында Кыргыз жараны деп жарандардын өзүн таануусун өнүктүрүүнүн концепциясы (2020)

Предметтин нормативдик документтери:

Адам жана коом предмети боюнча Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүү уюмдары үчүн предметтик стандарт (2015), (2022)

<https://edu.gov.kg> <http://kao.kg/>

Адам жана коом предмети боюнча Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүү уюмдары үчүн программа. 5-6-кл. (2018) жана 9-10-11-кл.

(2022) <https://edu.gov.kg> <http://kao.kg/>

Жаңы предметтик стандарт боюнча

Адам жана коом
предметинде төрт предметтик
компетенттүүлүк аныкталды:

- автономдоштуруу
- продуктивдүү
- конструктивисттик
- изилдөөчүлүк

Адам жана коом предметинин мазмундук тилкелери

- социалдашуу
- туруктуу жана коопсуз өнүгүү
- адам укуктары жана милдеттери

Адам жана коом предметинин ТҮЗҮЛҮШҮНҮН ЛОГИКАСЫ:

5-класс – **Адам жана анын жакынкы чөйрөсү**

6-класс – **Адам жана анын коомчулуктар менен
байланышы**

7-класс – **Адам, коом жана мамлекет**

8 - 9-класс – **Мамлекет жана жарандык коом**

10-11-класс – **Адам жана дүйнө**

2022-2023-окуу жылындагы Базистик окуу план боюнча

Адам жана коом предмети
жалпы билим берүүчү уюмдардагы

➤ 5-6-кл.,

➤ 9-10-11-кл.

жумасына 1 саат, жылына 34 саат окутулат.

коомдо болуп
жаткан заманбап
процесстер,
кубулуштар
жөнүндө
маалымат берет

коомдук
илимдердин
интеграциял
анган
жыйындысы

Адам жана
коом предмети

Адам жана коом предметин окутууда төмөнкүлөрдү эске алуу зарыл:

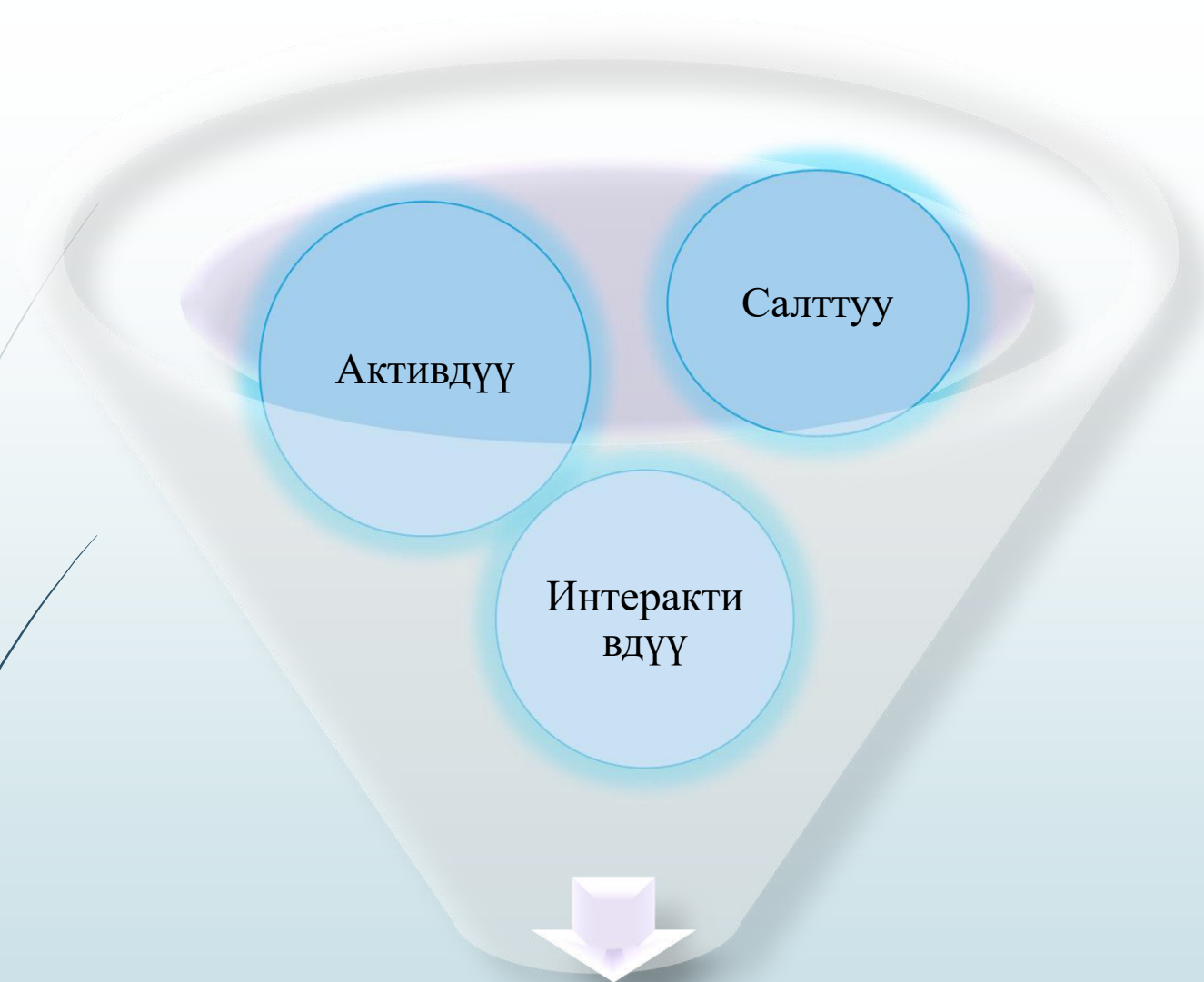
- окуучунун өзүн курчаган чөйрөнү таанып-билүүгө, коомдогу процесстерди, топтордун ортосундагы мамилелерди аңдап-түшүнүүгө көмөктөшүү

- турмушта өз позициясын тандоо, инсандар аралык мамиле түзүү, өз жүрүм-турумуна жоопкерчиликтүү болуу, маалымат менен иштөө көндүмдөрүн калыптандыруу

- өзүнүн жарандык бирдейлигин, социалдык жоопкерчилигин аңдап-түшүнүүгө, улуттук баалуулуктарга негизделип ишмердүүлүгүн уюштурууга багыттоо

өзүн-өзү таануу, өзүн-өзү өнүктүрүү,
укуктук талаа, менин милдеттерим,
жашыл экономика, финансылык сабаттуулук, ж.б.

Окутуу процессинде
көңүл буруу керек:

STEAM

(илим, техника, инженерия,
искусство жана математиканын
интеграцияланган технологиясы)

PISA

(Эл аралык окуучуларды
баалоо программасы)

PISA программасынын тапшырмалары

глобалдык компетенттүүлүктөрдү
калыптандыруу

предметтик
компетенттүүлүктө
рдү
калыптандыруу

репродуктивдүү

продуктивдүү

чыгармачыл

денгээлдик тапшырмалар аркылуу ишке ашыруу

Сунушталуучу кошумча окуу-методикалык материалдар

- 5-8-9-10-11-класстар үчүн кошумча окуу куралдары

<https://onlinekiterp.kg/ru/>

- Жарантаануу курсунун мугалиминин ресурстук китеби 9-11-класстар үчүн ШСЭАФ, Бишкек - 2014. <http://kao.kg>

- Менин кирешелүү чарбам. 9-11 - класстар үчүн кошумча окуу китеби. БУУнун UN Women структурасы. Бишкек – 2016

<http://kao.kg>

- “Менин коопсуз жана бейпил мектебим”. 9-10-класстар үчүн кошумча окуу куралы. Геральд Гюнтер ж.б. – Б.: “Тех.плюс”, 2016.

– 184 б. <http://kao.kg>

Сунушталуучу кошумча окуу-методикалык материалдар

- Мугалимдер үчүн методикалык жардамдар. Укуктук аймак.
Кыргызстан юридикалык клиникалар ассоциациясы

<https://ukuk.alc.kg/index.php?act=material&id=17>

- Окуучулар үчүн методикалык жардамдар. Укуктук аймак.
Кыргызстан юридикалык клиникалар ассоциациясы

<https://www.alc.kg/ukuktuk-suroolor/>

- Правозащитный воркаут. Онлайн-курс

<https://www.eduworkout.org>

- Марафон писем <https://academy.amnesty.org/learn/signin>

- Мугалимдер үчүн методикалык жардам <https://kozubaeva.kg/>

**Жаңы окуу жылында
баарыбызга ийгилик!**